

VAN DER BURCH

Als aanvulling op en gedeeltelijke herziening van hetgeen Mr. G.J.J. van Wimersma Greidanus in 1994 in het eerste deel van zijn magistrale werk "Kwartieren Greidanus - Jaeger in stamreeksen" aangaande de geslachten Van der Burch, Van Foreest en Van Hodenpijl (stamreeksen **342-344**, p. 443-448) had meegedeeld, is in het tweede deel, dat in 2000 verschenen is, met betrekking tot deze geslachten het volgende opgenomen (p. 1111-1113):

342,22? Aert Touwe is onbewezen als vader van Claes Toude.

342,21 Claes Toude, tr. N.N.

NB Een dochter van Heyn Allertsz. was als zijn echtgenote aangenomen op grond van het wapen met de twee zalmen op de grafzerk in 't Woudt; volgens Drs. J.F. Jacobs is dit evenwel het wapen van Jan Symonsz. (zie bij **342,18**).

342,20 Adam Claes Toudenz., tr. N.N.

NB Margriet Willemsdr. van Foreest was als zijn echtgenote aangenomen op grond van het wapen met de hoekige dwarsbalk; volgens Drs. J.F. Jacobs is dit evenwel het wapen van Machtelt Dircksdr. van der (den) Ho(o)rn. De stamreeks **343** Van Foreest komt te vervallen.

342,19 Heynrick Aemsz., tr. Katrijn IJsbrant Dirckszoon(s)dr., dr. van IJsbrant Dircksz. / Aechtenz., aan wie als wapen naderhand een ankerkruis (Van Oegstgeest) is toegekend, was een zoon van Dirck en Aecht Dirck Claeszoon(s)dr., die hertr. Hughe Jacob Stapelsz. [dr. van Dirck Claes Ruyschenz., schepen van Delft 1383, 1384, 1403, 1404, wapen: een schuinbalk waarover een barensteel met drie hangers, de schuinbalk onder de barensteel beladen met een wassenaar, en Hadewij Symon Pieterszoon(s)dr. Deze Dirck was een zoon van Claes Ruysch (schout van Rijswijk 1356) en Alijt Jan Buggendr., en een kleinzoon van Willem van Oegstgeest (volgens C. Hoek zn. van Ghisekyn van Ammers (**380,24**)). Hadewij was een achterkleindochter van Dirc Zoet (**444,22**) via Haedwi Dirc Zoetendr. x Dirc Engel en Yeve x Symon Pietersz.] (Drs. J.F. Jacobs, nog te verschijnen artikel in De Nederlandsche Leeuw, met bronvermelding en argumentatie).

12 maart 1342, Jan Bogghe [Jansz.] ontvangt van Teylingen

te leen 3 morgen land op Ockenberghe [Rijswijk], bij kinderloos overlijden over te gaan op [zijn zuster] Alijd Clais Ruusschen wijf of haar kinderen (ARA, Huis Duivenvoorde 474).

29 nov. 1353, Johan Bugge ontvangt van Mathenesse te leen 9 morgen land in de vrijban van Popswoude, bij kinderloos overlijden te komen aan Claes Ruychen mannelijke kinderen bij Alijt Jan Buggen zuster (RA Utrecht, Verz. Buchel Booth 1 f 31).

9 maart 1356, Clays Ruusche schout van Rijswijk oorkondt en zegelt met een schuinbalk, mogelijk met een barensteel (Delftse Statenkloosters, Koningsveld 65).

30 april 1375, Willem van Oestgeest Claes Ruysschenz. ontvangt 11 mergen land in Rijswijkerbroek; tevoren hield Claes Ruyssche Willemszone van Oestgeest deze 11 mergen die zijns vaders waren. Deze voorz. 11 mergen heeft Dirck Claes Ruysschenz. na dode van zijn voorz. broer Willem ontvangen; 16 april 1429, Machtelt dochter van Dirck Claes Ruysschenz. wordt beleend met de 11 morgen land in Rijswijkerbroek; op 26 maart 1452 heeft Jan Jacobsz. hulde en eed voor haar gedaan (Nassause Domeinraad 7318 f 353v, 354).

12 sept. 1401, Hughe Jacob Stapelssoen, Aecht Dirc Claesz.dr., Pieter Dircsz., Willem Dircsz., Isebrant Dircsz. en Dirc Enghel, alsmede Pouwels Jansz., Hughe Jacob Stapelsz. en Willem IJsebrantsz. als voogden van Bertolmees Dircsz. en Claes Willem Dircsz., verkopen 3½ morgen land met huis, berg en geboomte in Popswoude aan de abt van Egmond (Abdij van Egmond 555).

15 sept. 1401, Dirc Claes Ruuschenz. zegelt met een schuinbalk met een barensteel (Abdij van Egmond 556).

12 aug. 1404, Dirc Claes Ruuschenz., schepen van Delft, zegelt met een schuinbalk met een barensteel (Delftse Statenkloosters, St. Hieronymusdal 35).

24 nov. 1413, Dirc Claes Ruyschenz. zegelt met een schuinbalk met een barensteel (Kloosters Delfland, St. Maria Magdalena in Bethanië te 's-Gravenzande 80).

31 mei 1415, Dirc Clays Ruyschenz. zegelt met een schuinbalk met een barensteel (Delftse Statenkloosters, St. Agatha 64).

1434, schenking aan de Oude Kerk te Delft van 1 gouden Beierse gulden, gelegateerd door Hadewij Dirc Clays Ruuysschen weduwe (GA Delft, Parochiekerken 1348-1572, 31 p 23).

1415-1425, IJsebrant Dircxz. en Dirc Claesz. pachten van de Duitse Orde 24 van 32 morgen erfpachtland in Popswoude;

1445-1452, IJsbrant Aechtenz. pacht de 32 m (Aem Heynricksz. en zijn broer Tou pachten hetzelfde land 1468-1504) (O.V. 1992, 93).

13 dec. 1428, Jan Heerman verkoopt aan IJsebrant Dircxz. de helft van 6 m land op de Harnasch gemeen met Willem Robbrechtsz.; tegelijkertijd verkoopt Jan Heerman aan Willem Robbrechtsz. de helft van 6 m ald. gemeen met IJsbrandt Dircxz.;

18 okt. 1438, Willem Robbrechtsz. verkoopt aan IJsbrant Dircxz. de helft van 6 m land op de Harnasch gemeen met de koper (O.V. 1985, 389).

1 febr. 1437, 30 aug. 1452, IJsbrand Aagtenz. is zuidelijk belender van 1½ morgen land tussen Naaldwijk en Wateringen

(O.V. 1983, 563).

22 nov. 1438, IJsebrand Dirxz. koopt 10 h land in Kethel ten oosten van de Oude dijk en ten zuiden van de Dam laen, gemeen liggend met de H. Geest van Schiedam en met Geryt Claesz. (GA Schiedam, Hervormd Weeshuis 9).

13 jan. 1443, IJsebrant Dircxz. verkoopt 4 m 2 h land in Maasland, gemeen liggend met Claes Zijbrantsz.; hij verzoekt Jacob Yewijn Heyenz. te zegelen en deze doet dat met zijn zegel: een klimmende eenhoorn (GA Schiedam, Hervormd Weeshuis 18, verg. regist 16 en O.V. Jaarboek 1955 p 69: beide onjuist inzake het zegel).

1447, IJsbrant Aechtanz. is noordelijk belender van Boudijn van Dorp (**462**,16) in Maasland (Graven van Holland 715 f 2; O.V. 1989, 450).

1457, IJsbrant Dircxz. is noordelijk belender van 6 m land in Kethel (O.V. 1980, 633).

1463, de woorden "dit is mogelijk" t/m "34 f 41" doorhalen.

5 juli 1467, Dirck IJsbrantsz. verkoopt aan zijn neef Aem Heynricxz. 10 h land in Kethel, gemeen met de H. Geest van Schiedam en met Gerijt Claesz., geërfd van zijn vader IJsbrant Dircxz. (GA Schiedam, Hervormd Weeshuis 9).

342,18

Aem Heynricksz., tr. Margriet Jan Symonszoonsdr., dr. van Jan Symonsz., wapen: twee zalmen, en Machtelt Dircksdr. van der (den) Ho(o)rn.

Dirck van der (den) Ho(o)rn Heynricksz. hertr. Katrijn N.N. en tr. N.N. van Hodenpijl. Zijn wapen: een hoekige dwarsbalk (gevoerd door Herbaren ver Katherinenz. en zijn nakomelingen; onbekende tak Van Foreest?). Zij was een zuster van Jan van Hodenpijl, wapen: rechts geschuinbalkt van zes stukken, en een dr. van Dirk van Hodenpijl (**344**) en Machteld van Heemstede (Drs. J.F. Jacobs, als boven).

27 aug. 1363, Herbaern ver Katrinenz. zegelt met een hoekige dwarsbalk van 3½ keper, boven vergezeld van 2 naast elkaar geplaatste ... (bollen?) (O.V. 1997, 774).

1422, Willem Hugenz. van den Horn verkoopt aan zijn pachter Dirrick van den Hoorn Henricxz. 1/8 van 15 morgen land met huis, berg en geboomte, waarin deze woont, en 1½ morgen land gelegen in Hodenpijl gemeen met de koper en diens zwager Jan van Hodenpijl en de vrouw van Cornelis Gijsbrechtsz. (GA Delft, Oude en Nieuwe Gasthuis 517 f 65v).

8 mei 1457, 6 april 1464, 15 juni 1464, 14 mei 1465, 14 mei 1465, Katrijn weduwe van Dirc van der (den) Ho(o)rn verkoopt aan Adriaen Dircxz. van der (den) Ho(o)rn resp., 3, 1, 1 en ½ morgen land op de Horn op de Harnasch en 1½ morgen land in Hodenpijl (id. 517 f 65v-67v). NB Adriaen Dircksz. van der (den) Ho(o)rn, ovl. 1484, veertigraad, schepen en burgemeester van Delft, zegelt met een hoekige dwarsbalk vergezeld boven rechts van een schelp; de wapenkaart der veertigraaden van Delft van W. van der Lely en H. de Leth uit 1738 toont met de kleuren: in zilver een hoekige rode dwarsbalk (dus als Van Foreest) vergezeld

boven rechts van een zwarte schelp (C.B.v.Genealogie, coll. Muschart).

29 maart 1471, Aem Heynricxz. verkoopt 10 h land in Kethel aan het convent van St. Ursula te Schiedam (GA Schiedam, Hervormd Weeshuis 9).

23 juni 1494, Aem Hendricxz., een der buren en gezworenen van Hof van Delft, is 75 jaar oud (O.V. 1997, 661).

343 VAN FOREEST. Deze stamreeks vervalst. [...]

344 VAN HODENPIJL. [...] Arnoud van Hodenpijl, vermeld 1316-1357, wiens zoon Jan van Hodenpijl, knape, vermeld 1352-1376+, tr. Aleid van der Made (1356), dr. van Dirk van der Made (vermeld 1316-1349) en Lysbeth van der Merwede (**392**) Jansdr. Hun zoon was: Dirk van Hodenpijl, ridder, heemraad van Delfland, rentmeester van Noord-Holland, vermeld 1360-1406, ovl. mei/nov. 1406, tr. Machteld van Heemstede heer Gerrits dr. ex Maria van Polanen (**547**). Zie bij **342**,18 Aem Heynricxs.

[...]

1376, 1384, Dirk van Hodenpijl tocht zijn vrouw Machteld van Heemstede;

1381, Dirk van Hodenpijl bezit de woning tot Rodenrise in leen van Brederode;

1384, Dirk van Hodenpijl draagt zijn woning te Rijswijk met 24 morgen land op aan hertogin Margaretha;

1387, Dirk van Hodenpijl is borg voor Reinoud van Brederode (De Nederl. Leeuw 1957, 187 e.v., 241-242).

20 nov. 1391, Dierick van Hodenpijl is een dergenen die worden aangesteld als heemraad van Delfland; hij is dat nog op 10 mei 1396;

3 mei 1398, Heer Dirck van Hodenpijl, ridder, moet met zijn vijf gewapende mannen graaf Albert te hulp komen tegen de Friezen;

3 en 23 juni 1402, Dirck van Hodenpijl, ridder, oorkondt als rentmeester van Noord-Holland (F. van Mieris, Groot charterboek der Graaven van Holland).

25 juni 1403, heer Dirk van Hodenpijl wordt beleend met een tiend in Nieuwerkerk aan de Alm (O.V. 1985, 191). Eerder hield Jan van der Dussen (**400**,23) deze tiend.

Van de drie series losbladige aanvullingen, die de heer Greidanus nadien nog in druk heeft doen verschijnen, is in de laatste, gedateerd zomer 2005, nog geconstateerd:

342,18 Behalve dat het een linkerschuinbalk in plaats van een (rechter)schuinbalk laat zien, vertoont het wapen op het zegel van Aernt Tou Heynricxz. een zodanige gelijkenis met dat van zijn betovergrootvader Dirc Claes Ruyschens., dat het wapen en (sinds 1536) de naam Van der Burch bij de

nakomelingen van Aem Heynricxz. niet als oorspronkelijk te beschouwen zijn (volgens Drs. J.F. Jacobs).

Holland 1992, 136.

Inmiddels is komen vast te staan dat de naam Van der Burch sinds 1522 door de nakomelingen van Aem Heynricxz. is gevoerd.

Overigens is de rangschikking van de wapens in de vier hoeken van de grafzerk in de kerk van 't Woudt niet overeenkomstig de regels van de heraldiek. Nu werden die niet altijd even zorgvuldig in acht genomen: bij ontbreken van of onbekendheid met een wapen werd b.v. daarvoor wel eens het wapen van de moeder of een voormoeder in de plaats gesteld (men ziet het bij het Rotterdamse geslacht Huytgenhoeck, dat van een kleindochter van Jan Symonsz. afstamde). In het geval van de zerk in de kerk van 't Woudt vormen de vier wapens - in de volgorde 1, 3, 2 en 4 -, hun oorsprong nemend bij de kinderen van Aem Heynricxz., een matrilineaire reeks. Een verklaring zou kunnen zijn dat deze vroeg zestiende-eeuwse grafsteen in de plaats gekomen is van een oudere, vijftiende-eeuwse, die de wapens Van der (den) Ho(o)rn en Van Hodenpijl getoond heeft en dat die beide wapens op de nieuwe steen aan de rechterzijde overgenomen zijn.

In 2009 is van de hand van Freek Lugt een aantrekkelijk uitgevoerd boek verschenen met de titel "Het goed van Oestgeest. De Middeleeuwen in Oegstgeest, Poelgeest, Kerkwerve, Rijnsburg en Nieuw-Rhijngest". Hierin kent hij een m.i. te grote betekenis toe aan het voortleven van de naam en het wapen Van Oegstgeest (dan wel Heerman van Oegstgeest) in de herinnering van de nakomelingen van Aem Heynricxz. In navolging van Mr. J.J.F. Lots in diens artikel "Margriet Heerman van Oegstgeest" in De Nederlandsche Leeuw, jg. 101 (1984), kol. 39-41, stelt hij dat de echtgenote van Aem Heynricxz. (uit de bronnen bekend als Margriet of Margriet Jan Symonsz.dr.) vernoemd zou zijn naar Margriet, de eerste echtgenote van haar vader Jan Symonsz. So far so good. Het betreft de gewoonte om het oudste kind uit iemands tweede huwelijk te vernoemen naar diens eerste, overleden partner (voorzover van het zelfde mannelijke of vrouwelijke geslacht). Margriet, de eerste echtgenote van Jan Symonsz., zou echter in vrouwelijke lijn van het Leidse geslacht (Heerman) van Oegstgeest afstammen en Margriet van Oegstgeest geheten hebben. De dochter uit het tweede huwelijk van Jan Symonsz. en echtgenote van Aem Heynricxz.

zou daarom Margriet van Oegstgeest of Margriet Heerman van Oegstgeest genoemd zijn (p. 199-203, 255). Lugt's adstructie is suggestief: de afbeelding op p. 202 vertoont een laat zeventiende-eeuwse schets van de grafsteen in de kerk van 't Woudt met - naast de wapens in de vier hoeken - in het midden de wapens Van der Burch en Van Oegstgeest. Deze bevinden zich echter noch op de grafsteen zelf (vgl. de foto op p. 203) noch op een andere, nauwkeurige tekening van de grafsteen uit dezelfde periode in hetzelfde familiearchief (GA Delft, archief van de familie Van der Burch, nr. 1, dl. 2, p. 137).

Er zijn inderdaad diverse aanwijzingen dat de naam en het wapen Van Oegstgeest reeds in de zestiende eeuw een (overigens niet geheel duidelijke) plaats innamen in de herinneringscultuur van de Delftse Van der Burch'en. Het wapen Van Oegstgeest - een ankerkruis - komt weliswaar niet voor op de grafzerk in de kerk van 't Woudt, wat gezien de rangschikking van de vier wapens in een matrilineaire reeks, met de kinderen van Aem Heynricxz. als uitgangspunt, niet behoeft te verwonderen. Maar wel kwam het wapen Van Oegstgeest voor op gebrandschilderde glazen, op familieportretten en als kwartierwapen op de grafzerk van een zoon van Aem Heynricxz.'s broer Aernt Thou Heynricxz., te weten van "IJsbrant Tou Arentszoon", overleden 13 okt. 1531 (GA Delft, archief van de familie Van der Burch, nr. 1, dl. 2, p. 171). Dit laatste impliceert echter dat de relatie met Van Oegstgeest niet via Margriet, de dochter van Jan Symonsz., maar via de twee broers Aem en Aernt Thou Heynricxz. gezocht moet worden.

Het wapen Van Oegstgeest - een ankerkruis - lijkt mij pas in de zestiende eeuw aan een voorouder van Aem Heynricxz. en Aernt Thou Heynricxz. te zijn toegekend. Ik vermoed dat het teruggaat op de naam Van Oegstgeest, die bij het voorgeslacht van Aechte Dirc Claesz.dr. - de moeder van IJsbrant Dirksz. of Aechtenz. - aangetroffen wordt; een broer van haar vader heette Willem van Oegstgeest Claes Ruyschenz. In dat geval is het in de zestiende eeuw gebezigde wapen Van Oegstgeest afgeleid van de naam die nog in de herinnering voortleefde, hoewel Willem van Oegstgeest Claes Ruyschenz. niet het ankerkruis gevoerd heeft. Hij was enkel vernoemd naar zijn grootvader van vaderskant Willem van Oegstgeest - volgens C. Hoek een zoon van Ghisekijn van Ammers - en deze op zijn beurt vermoedelijk naar een gelijknamige voorvader van moederskant.

Nagenoeg gelijktijdig zijn in september 2012 twee waardevolle boeken verschenen: een voorbeeldige dorpsgeschiedenis en een imposante genealogie. Het betreft "'t Woudt. De rijke geschiedenis van het kleinste dorp van Nederland" door Jacques Moerman en "De geschiedenis van de familie Zuiderent. Een oer-Vlaardings geslacht uit Maasland, 'zijnde van den wapene van Oestgeest'" door E.A. Zuiderent en A. Zuiderent. De twee werken hebben twee raakpunten: Heyn Allaertsz., vermeld in 1341, en de naam en het wapen Van Oegstgeest. Op deze punten wil ik allereerst ingaan, alvorens op de beschouwingen van Jacques Moerman nog enig commentaar te geven.

Heyn Allaertsz. wordt in de dorpsgeschiedenis van 't Woudt op p. 58 genoemd als schoonvader van Claes Toude Aerntsz. en zou het zelfde wapen gevoerd hebben als Van Brakel en Jan Symonsz. Het blijkt te gaan om het wapen met twee paalsgewijs geplaatste vissen, afgebeeld op de grafsteen in de kerk van 't Woudt. P.C.J. van der Krogt en C. Hoek hebben in hun artikel Stamreeks Van der Burch ('t Woudt - Delft) in "Hollandse stam- en naamreeksen", 1988, op p. 38 opgemerkt: "Het wapen met de afgewende paalsgewijs geplaatste vissen, dat door François van der Burch toegeschreven wordt aan de familie Van Brakel, maar in de zestiende eeuw ook wel aan een geslacht Tsmijnen, wordt in de veertiende eeuw gevoerd door het geslacht Van Steenvoorde te Rijswijk en door een naamloos geslacht te Maasland. De naam Tsmijnen, ook Tsiymenen is kennelijk corrupt: wellicht is het een foutieve lezing van Heijmenz. of Hemenz., patroniemen die voorkomen bij het betreffende Maaslandse geslacht. Een tak van dit geslacht, die zich te Rotterdam vestigt, noemt zich Van Huytgenhoeck en voert dit wapen volgens de wapenkaart van de Rotterdamse vroedschappen, wat wel een late bron is."

Wat het wapen met de twee vissen (zalmen) betreft, voor de toeschrijving aan het geslacht Van Brakel geldt m.i. wat Van der Krogt en Hoek even tevoren in een ander verband hadden opgemerkt: "De betrouwbaarheid van de omstreeks 1610 door François van der Burch gevonden familienamen kan dan ook sterk betwijfeld worden."

Met betrekking tot het zalmen-wapen van het Rotterdamse geslacht Van Huytgenhoeck, afstammend van Pieter Allertsz. (Huytgenhoeck), hiervan weten wij thans dat laatstgenoemde het wapen van zijn moeder Margriet (Griet) Pietersdr. (gehuwd met Allert Jansz., wonende in Hutjeshoek) aangenomen heeft, die een kleindochter van Jan Symonsz. was, vgl. De Nederlandsche Leeuw, jg. 125 (2008), p. 129, noot 7. Dat

Van der Krogt en Hoek het geslacht Van Huytgenhoeck op grond van Pieter's patroniem Allertsz. als een tak beschouwden van "een naamloos geslacht te Maasland" (waarin de naam All(a)ert veel voorkwam en dat thans in de vorm van "De geschiedenis van de familie Zuiderent" een lijvige monografie verkregen heeft), is in het licht van de inzichten van destijds begrijpelijk. Maar op grond waarvan dit naamloze geslacht volgens hen een wapen met twee vissen gevoerd zou hebben, vraagt om een nadere toelichting. De reden is de voor hen onverklaarbare en derhalve door hen corrupt geachte naam Tsmijnen of Tsiymenen. (Deze naam komt voor als onderschrift bij het vissen-wapen op twee familieportretten van het geslacht Van der Burch, vgl. de afbeelding op p. 62 van het boek van Jacques Moerman.) In plaats van daarin het patroniem Symonsz. te herkennen, hielden Van der Krogt en Hoek het voor "een foutieve lezing van Heijmenz. of Hemenz., patroniemen die voorkomen bij het betreffende Maaslandse geslacht". Met name zal hierbij de vermelding van "Allairt Hemenz." in een leenakte een rol gespeeld hebben. In "De geschiedenis van de familie Zuiderent" wordt op p. 97 opgemerkt: "In de leenvolging bij leen 14 van Hodenpijl in Ons Voorgeslacht, 1965, blz. 229 vinden we de naam Allairt Hemenz., wat waarschijnlijk op een foute transcriptie berust. Heim is niet dezelfde naam als Hein. De laatste twee letters van Hein zijn niet altijd duidelijk te onderscheiden van m, waarmee Heinenz. gemakkelijk als Hemenz. geïnterpreteerd kan worden (J.F. Jacobs)." Het zijn bovenstaande m.i. onjuiste interpretaties van Van der Krogt en Hoek - dus Huytgenhoeck, Tsiymenen en Hemenz. - die ten grondslag liggen aan hun toekenning van het vissen-wapen aan het naamloze Maaslandse geslacht en met name aan één van zijn oudste representanten Heyn Allaertsz. Op grond van Hoek's interpretatie van de wapens op de grafzerk in de kerk van 't Woudt hebben Van der Krogt en Hoek Heyn Allaertsz. als mogelijke schoonvader van Claes Toude Aertsz. aangemerkt ("Hollandse stam- en naamreeksen", 1988, p. 38, 40, vgl. K.J. Slijkerman, "Duizend jaar voorgeslacht. Een overzicht van ca. 3000 kwartieren van Kees Jan Slijkerman", 1987, p. 275, 277 noot h, 291, 295, 296, 301) - waarin Jacques Moerman hen volgt. Niet zo de beide auteurs Zuiderent in hun familiegeschiedenis op p. 97: "Hein Allaertsz. wordt beschouwd als vader van Allaert Heynenz. In de literatuur vindt men nogal wat verkeerde interpretaties betreffende dit geslacht. Aan Hein Allaertsz. wordt wel een dochter Ane toegeschreven, die trouwde met Claes Toude, waarmee hij in veel

kwartierstaten voorkomt. Dit berust echter op een verkeerde interpretatie van het kwartierwapen met twee zalmen op de grafsteen in 't Woudt, dat ten onrechte aan deze familie werd toegeschreven. Het betreft echter het wapen van een zekere Jan Symonsz., van wie geen geslachtsnaam bekend was. Men vindt wel de naam TSYMENEN onder een van de wapenafbeeldingen op twee familieportretten van het geslacht Van der Burch als verbastering van zijn patroniem."

Over naam en wapen Van Oegstgeest is naar aanleiding van het boek van Freek Lugt, "Het goed van Oestgeest" (2009), door mij hiervoor al het nodige gezegd. Te wijzen valt nog op de ongezouten kritiek van Kees Kuiken op dit boek in De Nederlandsche Leeuw, jg. 128 (2011), p. 41-42. Jacques Moerman neemt niettemin Lugt's zienswijze au sérieux. De geslachten Van Oegstgeest en Heerman van Oegstgeest, die beide het ankerkruis in hun wapen voerden, hebben evenwel niets met Margriet, de eerste vrouw van Jan Symonsz., en met de naar haar vernoemde dochter Margriet uit zijn tweede huwelijk te maken. De naam Van Oegstgeest is m.i. uit het voorgeslacht van moederskant van IJsbrant Dircxz. afkomstig en het wapen Van Oegstgeest met het ankerkruis is er pas veel later mee in verband gebracht. Dat dat wapen ook op de grafsteen van IJsbrant Thou Heynricxz.z. uit 1531 is aangebracht, sluit m.i. de herkomst van de kant van Jan Symonsz. uit. Dat ik volgens Jacques Moerman (p. 59) deze opvatting "steun", is niet zo verwonderlijk, daar zij van mij afkomstig was.

Los van het vorenstaande speelt het wapen Van Oegstgeest met het ankerkruis een cruciale rol in de bewijsvoering m.b.t. de afstamming van de familie Zuiderent van het eerder genoemde "naamloze geslacht uit Maasland". Wij weten nu dat het om een geslacht van welgeborenen gaat, dat in een sententie van het Hof van Holland uit 1468 als "van den wapene van Oestgeest" aangeduid werd en dienovereenkomstig nog in de zeventiende eeuw een ankerkruis in zijn wapen voerde.

Om nog kort op het betoog van Jacques Moerman in te gaan: De vader van Claes Toude is niet met zekerheid bekend. De Aernt Toude die hij als diens vader opvoert, is vermoedelijk niet identiek met Aernt de Ouden uit 1299. De laatstgenoemde wordt door Van der Krogt en Hoek als grootvader van moederskant van de eerstgenoemde beschouwd, zulks op grond van een afwijkend wapen. Terecht laat Jacques Moerman overigens de gedachte (nog als optie te vinden bij Van der Krogt en Hoek) los, dat Aefgen Willemsdr. de laatste vrouw van Heyndrick Aemsz. (van der Burch) zou zijn geweest; ik zelf betwijfel dat zij

überhaupt een vrouw van hem is geweest.

Ik heb de indruk dat Jacques Moerman de zienswijzen van de zeventiende-eeuwse Van der Burch-genealogieën, Van der Krogt en Hoek, Freek Lugt en mij harmoniseert, zonder in te zien dat de respectieve interpretaties van de kwartierwapens op de grafsteen in de kerk van 't Woudt - zeker die van de voorgaanden en die van mij - elkaar voornamelijk uitsluiten. Hij heeft kennelijk wel mijn visie geaccepteerd dat het wapen met de twee zalmen op de grafsteen in de kerk van 't Woudt dat van Jan Symonsz. is, van wie nakomelingen zich trouwens Van der Salm / Van der Zalm zijn gaan noemen, maar houdt tegelijk vast aan Heyn Allaertsz. als herkomst van dat wapen. Over (Heerman) van Oegstgeest volgt hij helaas de overlevering tot en met Freek Lugt zonder mijn bezwaar daartegen (de grafsteen van IJsbrant Thou Heynricxz.z. met het Van Oegstgeest-wapen met name) mee te wegen.

Deze kritische opmerkingen staan overigens - het zij uitdrukkelijk gezegd - in geen verhouding tot de waardering die ik voor de historicus Jacques Moerman en zijn geschiedenis van 't Woudt heb.